

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРАЇНОЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти – бакалавр

Освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Спеціальність С3 Міжнародні відносини

**Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини**

**Затверджено на засіданні
кафедри міжнародних відносин
Протокол No1 від 26 серпня 2025 р.**

м. Івано-Франківськ – 2025р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Країнознавство
Викладач (-і)	Струтинська Тетяна Зіновіївна – кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин
Контактний телефон викладача	(0342) 75 20 27
Е-mail викладача	tetiana.strutynska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год. 3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/ad06ef197f3dfb7aa169
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Курс «Країнознавство» у 2 семестрі орієнтований на поглиблене вивчення країн Північної Америки, Латинської Америки, Північної, Західної, Центральної, Східної та Південної Африки, а також Австралії та Океанії. Студенти ознайомлюються з політичними системами, економічним розвитком, соціокультурними особливостями, міжнародними відносинами та геополітичним значенням цих країн. Навчання сприяє формуванню аналітичного мислення, вміння проводити порівняльний аналіз, оцінювати місце та роль окремих країн у світових процесах.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета курсу : сформувати у студентів комплексне уявлення про країни різних регіонів світу як суб'єктів міжнародних відносин, надати інструменти для критичного аналізу їх соціально-економічного, політичного та культурного розвитку в глобалізованому світі. Основні цілі: ✓ Дослідити природно-географічні, демографічні та ресурсні характеристики країн зазначених регіонів. ✓ Вивчити політичні режими, форми правління та зовнішньополітичні пріоритети країн. ✓ Проаналізувати основні економічні моделі, галузеву структуру господарства та місце країн у світовій економіці. ✓ Розглянути культурні, релігійні та етнічні особливості, їх вплив на соціальні процеси. ✓ Сформувати навички міжкультурної комунікації та толерантного ставлення до різних народів і традицій. ✓ Розвивати вміння використовувати аналітичні, статистичні, картографічні та інші інструменти краєзнавчих досліджень.	

- ✓ Підготувати студентів до професійної діяльності у сфері міжнародних відносин

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій і регіональних студій, що потребують комплексного використання теоретичних знань і практичних навичок.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності (СК):

СК5. Аналіз впливу світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин.

СК6. Використання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу й етикету.

СК10. Аналіз структури й динаміки міжнародних суспільних комунікацій, їх впливу на міжнародну систему.

СК11. Оцінка природи, еволюції та ролі міжнародних організацій у системі міжнародних відносин.

СК12. Здійснення інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин.

Програмні результати навчання (РН):

РН06. Розуміння природи та характеру взаємодій окремих країн і регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

Вміння аналізувати соціально-економічні, політичні та культурні особливості держав.

Здатність використовувати країнознавчі знання у дослідженнях міжнародних процесів і зовнішньополітичних стратегій.

Навички формування аналітичних висновків і прогнозів щодо розвитку країн та регіонів світу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	С3 Міжнародні відносини	1	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	Семінарські заняття
Тема 1 Країни Північної Америки		2	2
Тема 2 Країни Латинської Америки		2	2
Тема 3 Країни Північної Африки		2	2
Тема 4 Країни Західної Африки		1	2
Тема 5 Країни Центральної Африки		1	2
Тема 6 Країни Східної Африки		1	2
Тема 7 Країни Південної Африки		1	2
Тема 8 Країни Австралії та Океанії		2	4
ЗАГ.:		12	18
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль з дисципліни «Країнознавство» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольної роботи, підготовки індивідуальної роботи та контролю самостійної роботи. Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацювання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 15 балів. Відповідна форма активності студентів оцінюється за стобальною системою. У кінці семестру сума всіх оцінок ділиться на кількість оцінок та множиться на 3.		
Вимоги до письмових робіт	Написання 1 письмової контрольної роботи (оцінюються за 100-бальною шкалою) є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо здобувач не написав контрольну роботу він вважається таким, що не виконав усі види робіт, що передбачаються силабусом. Контрольна робота включає 20 тестових питань та оцінюється 20 балами.		
Семінарські заняття	Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою. Виступи на семінарських заняттях передбачають перевірку рівня теоретичних знань, умінь працювати з літературою та аналітичні навички щодо вивчення країн світу. «Відмінно» (90–100 балів) Здобувач освіти повністю та ґрунтовно опанував теоретичний матеріал дисципліни, вільно орієнтується в офіційних джерелах, статистичних		

	даних, аналітичних матеріалах і рекомендованій літературі. Демонструє здатність: ✓ глибоко та всебічно пояснювати соціально-політичні, економічні, культурні особливості країни/регіону; ✓ логічно та структуровано вибудовувати відповідь; ✓ застосувати теоретичні знання для аналізу конкретних кейсів з країнознавства; ✓ порівнювати країни, виявляти тенденції та причинно-наслідкові зв'язки; ✓ аргументовано формулювати власне бачення проблематики. Практичні навички аналізу матеріалів країн сформовані на високому рівні. «Добре» (70–89 балів) Здобувач освіти добре засвоїв основний теоретичний матеріал, володіє змістом першоджерел, статистичних та довідкових даних, здатний аргументовано викладати інформацію. Виявляє вміння: ✓ аналізувати основні характеристики країни; ✓ пояснювати ключові процеси та явища, спираючись на рекомендовану літературу; ✓ висловлювати власні міркування з приводу країнознавчих питань. Допускає окремі неточності у логіці викладу, використанні термінів або при аналізі практичних матеріалів, але загалом демонструє достатній рівень підготовки. «Задовільно» (50–69 балів) Здобувач освіти частково опанував теоретичні знання, загалом орієнтується в основних джерелах, але: ✓ відповідає непереконливо, плутає поняття та терміни країнознавства; ✓ демонструє поверхневі знання про соціально-політичні чи культурні особливості країни; ✓ виявляє труднощі при аналізі статистики, картографічних чи порівняльних даних; ✓ не завжди здатний обґрунтувати висновки або застосувати знання до конкретних ситуацій. Практичні навички сформовані на базовому рівні, спостерігається недостатня аналітичність відповідей. «Незадовільно» (менше 50 балів) Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає ключових понять і характеристик країн, майже не орієнтується в джерелах та літературі. Відповідь є несистемною або відсутня, аналітичні навички не сформовані, зв'язок теоретичного матеріалу з практичними аспектами не простежується.
Умови допуску до підсумкового контролю	Форма і терміни підсумкового контролю навчальної дисципліни визначаються навчальним планом. Здобувач(ка) допускається до підсумкового контролю у формі іспиту за умови виконання всіх передбачених силабусом навчальних робіт, відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 25 і більше балів під час поточного контролю.
Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 15 балів), тестування по лекціях (максимально – 5 балів) отриманих балів за самостійну роботу (максимально – 5), за презентацію проєкту (максимально – 5), за контрольну роботу максимально 20 балів, за іспит – максимально 50 балів, що в сумі максимально може скласти

	100 балів. Підсумковий семестровий контроль дисципліни здійснюється у формі екзамену та передбачає виконання тестових завдань. Перед екзаменами у терміни, визначені розкладом, обов'язково проводяться консультації. Кількість тестових питань становить 25, кожне з яких оцінюється у 2 бали. Відповідно, в ході складання іспиту студент може отримати максимально 50 балів.
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна базується на принципах академічної доброчесності, що передбачають самостійне виконання студентами навчальних і контрольних завдань, добросовісне використання джерел, відсутність плагіату, фабрикації чи фальсифікації даних. Будь-які порушення академічної доброчесності (списування, несанкціоноване користування під час контрольних робіт, використання чужих текстів без посилання, тощо) тягнуть за собою зниження оцінки або повторне проходження оцінювання. Ознайомитися з Положенням про академічну доброчесність можна на сайті університету: https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83.pdf?utm_source=chatgpt.com

Регулярна присутність на лекційних і практичних заняттях є важливою складовою успішного засвоєння матеріалу. У разі пропуску занять студент повинен відпрацювати пропущені теми в установленому порядку. Завдання (тести, індивідуальні, контрольні, презентації) виконуються у визначені строки. Несвоєчасне подання без поважної причини знижує оцінку або може бути не зараховане. Усі виняткові ситуації узгоджуються з викладачем індивідуально. Оцінюється якість участі у дискусіях, здатність аргументовано висловлювати власну думку, вміння аналізувати країнознавчі матеріали. Пасивна участь або порушення дисципліни негативно впливають на поточний рейтинг. Студенти зобов'язані дотримуватися правил етичної поведінки, поваги до викладача та одногрупників. Неповага, некоректні висловлювання чи порушення навчального процесу розглядаються як дисциплінарні порушення згідно з положеннями університету. Студенти можуть отримати додаткові бали за участь у наукових конференціях, круглих столах, проєктах, підготовку публікацій або проходження курсів неформальної освіти, пов'язаних із тематикою дисципліни. Такі бали зараховуються за рішенням кафедри міжнародних відносин. Результати неформальної освіти (сертифіковані онлайн-курси, тренінги, воркшопи) можуть бути зараховані в межах дисципліни відповідно до Положення. Викладач відкритий до комунікації зі студентами в межах консультацій, електронної пошти та навчальної платформи <https://d-learn.pnu.edu.ua/>. Рекомендується завчасно домовлятися про консультації, узгодження тем індивідуальних робіт і порядок відпрацювань.

8. Рекомендована література

1. **Антонюк Н. В., Мальська М. П., Занько Ю. С., Ганич Н. М.**
Теоретичні основи країнознавства : підручник. – Київ : Знання, 2011. – 326 с.
Рекомендовано МОН України.
2. **Безуглий В. В.**
Економічна і соціальна географія зарубіжних країн : навч. посібник. – Київ : Академія, 2007. – 704 с.
3. **Безуглий В. В., Козинець С. В.**
Регіональна економічна та соціальна географія світу : навчальний посібник. – Київ : Академія, 2003. – 688 с.

4. **Дорошко М. С., Ігнат'єв П. М. та ін. ; за заг. ред. В. П. Крижанівського, В. І. Головченка.**
Країнознавство : підручник. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2008. – 658 с.
5. **Дорошко М. С., Кривонос Р. А., Крижанівський В. П., Сербіна Н. Ф.**
Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки : навчальний посібник. – Київ : Ніка-Центр, 2009. – 312 с.
6. **Козинець С. В.**
Країнознавство : навчально-методичний посібник. – Київ : Академія, 2005. – 512 с.
7. **Лизогуб В. А.**
Країнознавство : підручник. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 368 с..
8. **Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М.**
Країнознавство: теорія та практика : підручник. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
Рекомендовано МОН України для студентів ЗВО гуманітарних і міжнародних спеціальностей.
9. **Масляк П. О.**
Країнознавство : підручник. – Київ : Знання, 2007. – 292 с.
10. **Стафійчук В. І., інші.** *Туристичне країнознавство.* Том 3. Америка. — 2021. — 270 с.
11. **Тонкошкур М. В., Поколотна М. М., Полчанінова І. Л.**
Туристське країнознавство : навчальний посібник. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 276 с.
12. **Tetiana Strutyńska,** Julia Kobets Współpraca międzynarodowa w przeciwdziałaniu zagrożeniom globalnym. Prawo i Bezpieczeństwo – Law & Security, 2025, 1(4)/2025, s. 7-17 <https://doi.org/10.4467/29567610PIB.25.001.21859>
13. **Головченко В. І., Кравчук О.**
Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навчальний посібник 26.11.2009 - К. : ЗАТ «Нічлава»
14. **Струтинська Тетяна,** Гушпіт Оксана Європейський напрям зовнішньої політики Дональда Трампа. Вісник Прикарпатського університету. Політологія / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: ЛІК, Вип.13. – 2019. С. 178 – 184.

Інформаційні ресурси

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека КНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>